

De vanskelige beslutningene. Etikk og jus i verktøykassa

Kurs for leger i alders- og sykehjemsmedisin, samt kommune- og fylkesleger

Soria Moria hotell, Holmenkollen, 8.-9. juni 2017

Arrangør: Senter for medisinsk etikk, Universitetet i Oslo

Dag 1

- 09.30-10.00 Registrering
- 10.00-10.30 Velkommen. Hva er etikk? *Morten Magelssen, forsker*
- 10.30-11.15 Ivaretagelse av pasientens autonomi – hva betyr det etisk og juridisk? *Reidun Førde, professor*
- 11.40-13.00 Forberedende samtaler på sykehjem og i allmennpraksis. *Lillian Lillemoen, forsker*
- 13.00-14.00 Lunsj
- 14.00-15.45 Systematisk drøfting av etiske dilemma. Gruppearbeid om beslutninger ved livets slutt. *Morten Magelssen og Reidun Førde*
- 16.00-16.45 Begrensning av livsforlengende behandling – etikk, jus og beslutningsprosesser. *Reidun Førde*
- 19.00- Middag

Dag 2

- 09.00-09.30 Arenaer for etisk refleksjon: etikkrefleksjonsgrupper og kliniske etikk-komiteer. *Morten Magelssen og Ina Rimberg, sykehjemslege, Oslo*
- 09.30-10.30 Hva betyr samtykkekompetanse? Verktøy for vurdering av samtykkekompetanse. *Reidar Pedersen, professor*
- 11.00-12.00 Tvang mot pasienter som mangler samtykkekompetanse. *Reidar Pedersen*
- 12.00-13.00 Lunsj
- 13.00-13.50 Gruppearbeid om tvang på sykehjem. *Reidar Pedersen*
- 14.10-15.15 Hvem skal vi prioritere? Ressursbruk og prioriteringsdilemmaer i kommune-helsetjenesten. *Reidun Førde*
- 15.15-15.30 Oppsummering og evaluering. *Morten Magelssen*